

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 10. Vtrum vno Incarnationis sit facta per gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Probatur Secundò; Quia hæc vno videtur maior quām vno cuiusvis naturæ cum forma; quæ tamen videtur esse summa: tū quia hæc vno est indissolubilior; nam est omnino supernaturalis, & infinita virtute effecta: unde magis firma quām vno materia & forma Cœli. Vnde etiam in triduo mortis hæc inuiolata perficit. Tum, quia hæc est magis intima, cùm Verbi subsistentia intimè penetret non solum carnis, sed etiam anima substantiam, cius existentiam immediate terminans.

Probatur Tertiò, Quia materia & forma adferunt suas partiales subsistentias, ex qua una integra componitur: hic autem vna indivisiibilis & simplicissima subsistens naturæ vnitur. Quod etiam fit, vt per hanc, Verbum fiat propriè homo; per illam autem, nec caro fiat anima, nec anima caro. Ita D. August. I. i. de Trinit. c. 1.

Probatur Quartò, Quia hæc vno est compositione naturæ cum subsistentia, quæ Angelicæ simplicitati non repugnat; cum qua tamen non consistit vno forme cum materia: ergo est maior.

Dices Primò, Maior est vno inter naturam & personam creatam, quām inter naturam humanam & personam Verbi; quia hæc realiter distinguuntur, non illa. Respondeo; Nos hic loqui de vniione rerum realiter distinctarum. Addo tamē, hanc vniōem esse magis indissolubilem, quām sit vno naturæ & persona creatæ.

Dices Secundò: Vno animæ cum corpore videtur maior, quām est vno in natura & in persona: hæc autem vno humanitatis & Verbi est tantum in persona. Deinde inter illa est maior proportio vt in vnum conspirent quām inter Verbum & carnem. Respondeo; hinc ad summum sequi inter animam & corpus esse plures modos vniōnis, & maiorem vniōem extensiōē; non tamen intensiōē; id est, non auctiōrem & magis intiām. Proportio quidē naturalis iuuat ad vniōem maiorem naturalem, non tamen est necessaria ad maiorem vniōem supernaturalem.

Dico Secundò: Etiam vno humanitatis cum naturâ diuina in persona Verbi, est maxima omnium vniōnum, quæ possunt esse inter res creatas distinctas, vniitas in vno tertio. Ita D. Thomas hoc loco, quod ipse probat; quia id in quo vniuntur istæ dux naturæ, est maximè vnum & simplex: ergo hæc vno est maxima.

Dices; eodem modo probaretur vniōē duorum hominum iustorum in Deo esse maximam; quia id in quo vniuntur, est maximè vnum, scilicet Deus, cum quo fiunt vnius Spiritus. Respondeo; non est satis vt id, in quo aliqua vniuntur, sit maximè vnum & simplex; sed etiam vt ei maximè & perfectissimè vniantur. Iusti autem non vniuntur Deo perfectissimè, sed tantum interuenient aliquius accidentis, scilicet charitatis. At natura diuina & humana vniuntur Verbo substantialiter; & sic ex eo quod persona Verbi sit maximè simplex, & huic dux naturæ vniuntur perfectissimè; sequitur optimè illarum naturalium vniōem maximam esse.

D V B I M. II.

Virum bac Vno etiam sit maxima dignitate?

R. Espondeo; Vno Incarnationis non solum vinculo, sed etiam dignitate & excellentiâ

est Omnia maxima: id est, per eam confertur maximum donum & Dei beneficium creature. Docet hoc D. Thomas infra q. 4. a. 1. ad 2. Albertus & Bonavent. in 3. d. 2.

Probatur, Primò ex Augustino lib. de prædestinatione Sanctorum cap. 15. Vbi docet Christus Dominum esse præclarissimum lumen prædestinationis & gratiae; quatenus gratis, id est, nullis præcedentibus meritis, prædestinata est natura humana, tanta & tan celata & similitudine subiectio, vt quo attolleretur aliud, non haberet. Et Tractatu 2. in Ioannem explicans illud: Verbum Caro factum ait, hoc esse maiorem gratiam, quam homines fieri filios Dei. Similia habet lib. 3. de Trinitate cap. 9.

Probatur Secundò Ratione. 1. Quia per hanc vniōem communicatur humanae naturæ sumum bonum, & summo modo; id est, arctissime, intimè, substantialiter: ergo est excellentissimum beneficium. Secunda Ratio. Quia hæc vno est excellentior, quām ea, quæ est per visionem beatificam: ergo quāuis alia quæ fit per gratiam. Antecedens patet, quia plus est cūcū filium Dei naturalem, quām adoptiūm; esse Deum, quām videre Deum. Tertia. Quia omnes alii excellentiē creatæ & supernaturales habent quandam naturalem coniunctionem cum vniōne hypostaticâ, & in illâ veluti in radice continentur. Quaratra, Quia maior honor debetur naturæ humanae ratione huius domini, quām ratione cuiusvis alterius doni; debetur enim illi cultus latræ. Denique ob hanc vniōē Apostolus ad Hebreos 1. & 2. præfert Christum hominem omnibus Angelis.

Aduertere tamen, si hæc vno nudè & sola spectetur absq; donis supernaturalibus creatis, positiūe ea secludendo, eam non esse optabilem, quām sit vno mentis cum Deo per visionem beatificam & charitatem: et si enim illa in se sit præstantior, cūm hominem faciat Deum, & extollat super omnem creaturam, tamen non ita est necessaria creaturæ, vt quām optimè sit exempta omnibus miserijs, & cumulata omni beatitudine.

A R T I C U L V S X.

Virum Vno Incarnationis sit facta per gratiam?

R. Espondetur Tribus Conclusionibus.

Prima. Si gratia accipiatur pro gratuitâ Dei voluntate; hæc vno est facta per gratiam.

Secunda. Si gratia accipiatur pro gratuito Dei beneficio; hæc vno est maxima gratia. Ratio, quia maximum donum collatum sine meritis.

Tertia: Hæc vno non est facta mediante gratiâ habituali; alioquin non esset substantialis, sed accidentaria.

Notandum est, Quatuor esse quæ possunt dici gratia vniōnis. Primò, Ipsa benigna Dei voluntas, qua gratis voluit istud mysterium fieri. Sic quadrupliciter accipit August. lib. de prædestinatione. Sanct. cap. 15. p. 15. Ea gratia fit ab initio fidei sua homo quilibet Christianus, quā gratia homo ille ab initio suo factus est Christianus. Secundò, Interdu dicuntur gratia vniōnis ipsa subsistentia increata, quatenus est donum quadam summum humanae naturæ collatum; vt inquit D. Thomas infra q. 4. art. 6. indicat id ipsum in Responseone hic ad 1. Simili modo persona

36 Quæst. 2. De modo vñionis Verbi Incarnati. Art. 11. 12.

sona Spiritus sancti vocatur donum increatum, ut patet ex 1. parte quæstione 38. Tertiò, Modus ille seu inexistentia humanitatis in Verbo, dicitur gratia vñionis; & sic gratia vñionis est quid cratum. Ita D. Thomas infrà art. 12. ad 3. Quartò, Totus Christus interdum dicitur gratia vñionis; qui est summum donum gratiæ nobis collatum; constans vñione Verbi & humanæ naturæ; iuxta illud Ioan. 3. v. 16 Sic Deus dilexit mundum ut filium suum Vnigenitum daret. & Isaïæ 9. v. 6. Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis. Et sic gratia vñionis est quiddam confitans ex creato & increato. Vide Caict. infrà quæst. 7. a. 3. & D. Bonaventuram in 3. dist. 2. art. 3. qu. 2.

ARTICVLVS XI.

Vtrum Vnionem Verbi incarnati aliqua merita præcesserint?

78
Nulla me-
rita pra-
cesserunt
de condig-
no.

Præcesserunt
sanctorum
Patrum
merita de
congruo.

R Espondetur Tribus Conclusionibus. Prima est; Christus non potuit suam Incarnationem mereri. Ratio est, quia ipsa erat principium omnium meritorum. Principium autem meriti, non cadit sub meritum.

Secunda: Nulla creatura potuit ex condigno mereri Christi incarnationem. Primò, quia merita ex condigno, ex natura sua ordinantur ad beatitudinem, tamquam ad ultimum terminum: atque vñio hypostaticus est longe sublimior, quam vñio beatitudinis. Quare merita creature non habent proportionem condigni ad illam. Secundò, Quia hæc vñio est principium omnium meritorum, saltem in humana natura: ergo saltem nullus hominum potest illam mereri. Tertiò, Quia bonum vñii hominis puri, non potest esse causa vñiuer- fali totius boni humani generis.

Tertia Conclusio: Ex congruo Sancti Patres, meruerunt Incarnationem: cum enim Deus istud mysterium ex suâ gratuitâ voluntate prædestinasset, præuisus Patrum meritis; etiam propter illa

volut illius executionem. Verum de hoc plusa Quæstione de merito Christi.

ARTICVLVS XII.

Vtrum gratia vñionis fuerit Christo homini naturalis?

R Espondetur duabus Conclusionibus. 79
Prima; Nec gratia Habitualis, nec gratia Distinguenda fuit Christo naturalis, tamquam ex principio humanæ naturæ causata fuerit.

Secunda: Vtraque gratia quodammodo fuit Christo naturalis; tamen, quia à natuitate; tamen, quia à natura diuina, que in ipso erat.

Notandum est, Gratiam vñionis (quæ nihil Gratia est aliud quam coniunctio humanæ naturæ cum Vñionis Verbo) Christo homini duplicitate dici naturaliter. Primo, Quia est de ratione huius suppositi, homini & etiam ipsius naturæ humanæ, quatenus est natura huius hypostasis; ita ut sine illâ gratia hoc suppositum humanum, seu Christus, esse vel concepti nequeat: Et ita quodammodo pertinet ad naturam huius suppositi. Sicut de ratione hominis est vñio animæ cum corpore; & de ratione animæ, quatenus est vita huius corporis, est inexistentia & informatio corporis; ita ut sine eâ concepti nequeat vitam dare. Secundo; dicitur naturalis, quia est à principio intrinseco; nam facta est à natura diuina, quamvis non naturaliter ab illâ manauerit, sed liberè effecta sit. Quod fit ut habeat ratione valde impropriè dicatur naturalis.

Gratia autem habitualis similiter dicitur naturalis duplicitate. Primo, Quia tamquam naturalis quædam proprietas sequitur ex vñione humanæ naturæ cum Verbo, non physicâ emanatione, sed morali. Quomodo gloria corporis emanabit ex beatitudine animæ in beatis. Secundo, Quia à natura diuina emanavit in humanam; mediante tamén libera efficientia. Vnde hac ratione valde impropriè dicitur naturalis.

QVÆSTIO TERTIA.

De modo Vnionis ex parte assumentis.

In Octo Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Virum persona diuina conueniat assumere naturam humam?

R Espondetur: Assumere naturam creatam propriissimè conuenit persona diuina. Probatur; Quia persona diuina est principium & terminus huius assumptionis; principium quidem, quia est causa efficiens; terminus vero, quia assumptionis fit per vñionem ad personam: ergo persona propriissimè dicitur assumere. Patet Consequentia, quia assumere nihil aliud in-

cludit, nisi esse principium & terminum assumptionis: Nam nihil est ahud nisi sumere ad se.

Notandum in Responsione ad 1. solùm agi de modo loquendi: et si enim revera humana natura Verbo sit adiuncta & adstricta; tamen non ita propriè dicimus Verbo esse aliquid additum, aut aliquam accessionem factâ ad Verbum: cum enim omnia in se eminenter contineat & anticipet; nihil perfectionis ei accreuit; sed potius humanæ naturæ omnis perfectio accessit.

Notandum Secundò, in Resp. ad 2. Omne individuum essentialiter esse incommunicabile, sed modo sibi accommodato: natura enim individua est incommunicabilis pluribus naturis, quibus identificetur: in hoc enim consistit ratio cius individua. Non tamen est incommunicabilis pluribus personis,